

Finansdepartementet
Diarienummer Fi2021/00300

Remissvar från LeoVegas avseende SOU 2020:77 - Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden - Slutbetänkande av Spelmarknadsutredningen
Diarienummer Fi2021/00300

Endast per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till simon.isaksson@regeringskansliet.se

Stockholm april 2021

Remissvar från LeoVegas AB (publ) på Spelmarknadsutredningens slutbetänkande SOU 2020:77 - Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden

Med anledning av Spelmarknadsutredningens slutbetänkande *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden* (SOU 2020:77), daterad december 2020, ber LeoVegas AB (publ) (nedan "LeoVegas" eller "vi"), moderbolag inom koncernen LeoVegas Mobile Gaming Group, om att få lämna in synpunkter på förslagen och materialet i betänkandet till Finansdepartementet. LeoVegas remissvar presenteras i form av kommentarer och synpunkter i förhållande till de förslag utredningen presenterat.

För vidare kommunikation i rubricerat ärende är Finansdepartementet välkomna att kontakta undertecknad.

Allmän kommentar om tillämpningsområde av spellag (2018:1138)

LeoVegas menar att en förutsättning för att lyckas behålla konsumenter inom det svenska licenssystemet, liksom att eventuella nya regulatoriska krav för spelmarknaden ska få tillräktnad effekt, är att tillämpningsområdet för spellag (2018:1138) ("spellagen") breddas. Detta bör göras så att samtliga aktörer vilka erbjuder spel till svenska konsumenter (det vill säga tar emot svenska kunder) också måste ha svensk licens. Följaktligen föreslår LeoVegas att avsaknaden av svensk licens ska innebära ett förbud mot att tillhandahålla spel till svenska konsumenter och att ett bolag som tar emot svenska kunder utan nödvändig licens sålunda anses bedriva olagligt spel, vilket i sin tur ska leda till repressalier.

Mot ovan bakgrund föreslås att spellagen 1 kap. 2§ ändras till vad som initialt föreslogs av Spellicensutredningen¹ men sedermera ändrades av regeringskansliet i proposition 2017/18:220, alternativt till en ny skrivelse tänkt att uppnå motsvarande syfte. Det ska tilläggas att remissorganen inte hade några invändningar mot Spellicensutredningens förslag till tillämpningsområde utan ändrades utan övertygande sakskaäl. Det enda skäl som nämndes i propositionen i den delen är att det ”inte [är] rimligt eller möjligt att kräva att alla aktörer som erbjuder spel över internet ska söka licens i Sverige”². LeoVegas förespråkar inte ett licenskrav för samtliga spelbolag vilka erbjuder spel över internet, utan enbart för de som tar emot svenska kunder.

Utredningen SOU 2017:30	Prop. 2017/18:220 (samma som Lagrådsremissen)
1 kap. 2 § Lagen tillämpas på spel som tillhandahålls i Sverige, anordnas i Sverige eller annars i Sverige möjliggör deltagande från personer som är bosatta eller stadigvarande vistas här.	1 kap. 2 § Lagen ska tillämpas på spel som tillhandahålls i Sverige, om inte annat följer av 3, 4 eller 5 §. <i>Onlinespel som inte riktas till den svenska marknaden ska inte anses tillhandahållna i Sverige.</i>
möjliggör deltagande från personer som är bosatta eller stadigvarande vistas här. Med det sistnämnda förtydligas att spel-lagen är tillämplig på spel som anordnas på internet och som riktas mot deltagare som bor eller stadigvarande vistas i Sverige. Det räcker här inte med att en webbsida som anordnar spel är åtkomlig från Sverige – i begreppet ”möjliggör deltagande” ligger att det ska vara möjligt för personer i Sverige att spela. SOU 2017:30 sid. 394	För att inte allt spel över internet ska omfattas av lagens tillämpningsområde undantas sådana spel som inte riktas mot den svenska marknaden. Det är således inte tillräckligt att en webbplats där spel tillhandahålls är åtkomlig från Sverige – för att lagen ska vara tillämplig krävs att den är utformad för den svenska marknaden. <i>Detta får avgöras efter en samlad bedömning, där omständigheter av betydelse kan vara att webbplatsen innehåller svensk text eller erbjuder insättningar och vinster i svensk valuta.</i> Författningskommentaren Prop. 2017/18:220 sid. 290

¹ SOU 2017:30, *En omreglerad spelmarknad - Betänkande av Spellicensutredningen*.
² Prop. 2017/18:220 s. 88.

LeoVegas
MOBILE GAMING GROUP

Alternativ två, förslag på ny lydelse av spellagen 1 kap. 2§.	Lagen ska tillämpas på spel som tillhandahålls i Sverige, om inte annat följer av 3, 4 eller 5 §. Onlinespel <i>som inte riktas till den svenska marknaden där personer som är bosatta eller stadigvarande vistas i Sverige inte tillåts registrera sig och skapa konto</i> ska inte anses tillhandahållna i Sverige.

Ovan förslag är alltså i enlighet med Spellicensutredningen från 2017, och är enligt LeoVegas en förutsättning för att uppnå en hög grad av kanalisering på den svenska spelmarknaden. LeoVegas kan konstatera att tillämpningsområdet för lagen inte bara är en förutsättning för effektiva B2B-licenser, men även för att stänga ute olicensierat spel. Det senare mot bakgrund av att incitamenten att bedriva olicensierat spel är betydande. Vidare har en enkel tillgång för olicensierade aktörer till underleverantörer bidragit till att den olicensierade marknaden har ett produkterbjudande mot konsument som är likvärdigt det som finns på den licensierade marknaden, i vissa fall till och med bättre. De konsumenter vilka spelar hos olicensierade aktörer åtnjuter inte samma skyddsmekanismer som de konsumenter vilka spelar inom det svenska licenssystemet.

Till ovan ska adderas det faktum att vi efter drygt två år efter omregleringen av den svenska spelmarknaden inte sett några sanktioner för de olicensierade bolag som ansetts bedriva olagligt spel. Spelinspektionen har själva uppgett att de inte proaktivt arbetar med att identifiera aktörer vilka bedriver olagligt spel, utan är beroende av att utomstående parter tipsar dem om olicensierade bolag vilka riktar sig till den svenska marknaden. Detta är problematiskt givet att ett av de uppdrag Spelinspektionen har just är att stävja olicensierat spel. Spelinspektionen tillsammans med regeringen har även sagt att arbetet mot olicensierat spel är en av de viktigaste frågorna för den svenska spelmarknaden. Det är av den anledningen viktigt att Spelinspektionen har de verktyg som behövs för att hindra olicensierade aktörer från att erbjuda sina tjänster till den svenska marknaden.

Vidare finns det starka skäl att ifrågasätta den reella effekten av förbudet mot olovlig spelverksamhet i spellagen 19 kap. 1 § givet att samtliga polisanmälningar mot olicensierade aktörer hittills resulterat i nedlagda förundersökningar. Ett exempel kan hämtas från en av de nedlagda förundersökningarna och det resonemang åklagaren lade till grund för sin bedömning. För det första ansåg åklagaren att det aktuella brottet inte skulle föranleda högre påföljd än böter. Denna utgångspunkt bidrog starkt till åklagarens beslut eftersom denne inte ansåg det vara rimligt att lägga ner så omfattande resurser som denne bedömde att det skulle krävas för att utreda ett brott som ändå inte skulle kunna ge en allvarligare påföljd än böter. Ett annat viktigt skäl till nedläggningsbeslutet var åklagarens bedömning att det skulle vara svårt att utreda det aktuella brottet. Åklagaren menade att det skulle krävas att denne begärde rättslig

hjälp från motsvarande myndigheter i andra länder (där det misstänka bolaget hade sitt säte och/eller där personer med koppling till bolaget bor/vistades) och att eftersom straffvärdet för brottet var begränsat var det tveksamt om åklagaren skulle kunna få sådan hjälp. Ett ytterligare problem åklagaren såg framför sig var att det är osäkert om de aktuella åtgärderna är ett brott i de länder där bolaget har sitt säte eller de inblandade personerna bor/vistas, vilket krävs för att åklagaren ska kunna be motsvarande myndigheter där att ta hand om nödvändiga utredningsåtgärder. Sammanfattningsvis bedömde åklagaren det osannolikt att eventuella utredningsåtgärder skulle leda till något resultat, i vart fall inte till ett resultat som skulle vara av tillräckligt stort värde med tanke på de omfattande resurser som skulle behöva läggas ned.

Den enda slutsats som kan dras av ovan är att lagstiftningen som är tänkt att hindra olovligt spel i dagsläget är tandlös och inte kan användas i praktiken för att stävja brottet otillåtet spel. Givet detta är spelplanen för olicensierade aktörer mer eller mindre helt öppen eftersom de vet att de aldrig kommer lagföras.

Således måste lagstiftaren försäkra sig om att ny författningstext säkerställer att samtliga operatörer som erbjuder sina tjänster till svenska kunder omfattas av den svenska spellagen.

Utredningens förslag: Tillstånd ska krävas för den som tillverkar, tillhandahåller, installerar eller ändrar spelprogramvara för vadhållning online och kommersiellt onlinespel. En tillståndshavare får inte tillverka, tillhandahålla, installera eller ändra spelprogramvara åt någon som saknar nödvändig licens enligt spellagen. En licenshavare ska se till att spelprogramvaran som används är tillverkad, tillhandahållen, installerad och ändrad av någon som har tillstånd för detta.

LeoVegas **tillstyrker** förslaget dock med vissa tillägg för att uppnå eftersträvad effektivitet.

11 kap. spellag (2018:1138) inkluderat LeoVegas förändringar i kursivt	
Tillstånd för innehav av automater	<i>Tillstånd för viss hantering av Spelprogramvara eller Spelplattformar, betalningsförmedling eller kundanskaffning för speltjänster och innehav av automater</i>
	<i>6 a §</i>
	<i>Spelprogramvara eller Spelplattformar som används vid tillhandahållande av onlinespel enligt 7 och 8 kap. får bara tillverkas, tillhandahållas, installeras eller ändras av den som har tillstånd för detta.</i>
	<i>6 b §</i>

LeoVegas

MOBILE GAMING GROUP

	<i>Betalningstjänster som används för onlinespel enligt 7 och 8 kap. får bara tillhandahållas av den som har tillstånd för detta.</i>
	<i>6 c §</i>
	<i>Tjänster för anskaffning av kunder åt bolag som tillhandahåller onlinespel enligt 7 och 8 kap. får bara tillhandahållas av den som har tillstånd för detta.</i>
	<i>6 d §</i>
	<i>Tillstånd enligt 6 a-c §§ kan ges till den som uppfyller kraven i 4 kap. 1 § 1 och 2 samt 2 § 1–3.</i>
	<i>6 e §</i>
	<i>En tillståndshavare enligt 6 a-c § som saknar bosättning eller etablering i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) ska ha en fysisk representant som är bosatt i Sverige. Representanten ska uppfylla de krav som anges i 4 kap. 2 § 1–3.</i>
	<i>6 f §</i>
	<i>Tillståndshavaren ska utfärda fullmakt för representanten att i alla frågor som rör verksamheten enligt tillståndet företräda tillståndshavaren inför svenska myndigheter, handla på tillståndshavarens vägnar samt ta emot stämning för tillståndshavaren och själv eller genom någon annan tala och svara för denne.</i>
	<i>6 g §</i>
	<i>Den som har tillstånd enligt 6 a-c § får inte tillverka, tillhandahålla, installera eller ändra spelprogramvara eller erbjuda betaltjänster eller tjänster för anskaffning av kunder till någon som saknar nödvändig licens enligt denna lag.</i>
	<i>9 §</i>

Frågor om tillstånd enligt 7 § prövas av spelmyndigheten.	Frågor om tillstånd enligt 6 a-c och 7 §§ prövas av spelmyndigheten.
	10 §
Spelmyndigheten får förena ett tillstånd med villkor för innehavet.	Spelmyndigheten får förena ett tillstånd med villkor för <i>hanteringen eller</i> innehavet.
	11 §
	<i>Ett tillstånd enligt 6 a-c § ska avse en viss tid och får ges för högst fem år.</i>

LeoVegas kan konstatera att en majoritet av de leverantörer som förser den licensierade svenska spelmarknaden med sina produkter och tjänster, gör så även till den olicensierade marknaden. För att hindra dessa aktörer från att erbjuda sina produkter till olicensierade spelbolag som de facto vänder sig till svenska konsumenter, ställer sig LeoVegas mycket positiva till införandet av ett licenssystem (B2B-licens) för spelleverantörer.

LeoVegas ser dock att även andra aktörer spelar en betydande roll på den svenska spelmarknaden, varför vi anser att ett licenssystem för B2B bör utvidgas till att även omfatta i) plattformslieferantörer, ii) affiliates/kundanskaffningsbolag och iii) betalningsförmedlare. Det är idag praktiskt möjligt för dessa aktörer, inklusive tillverkare och leverantörer av spelprogramvara, att erbjuda sina produkter och tjänster till stora delar av den olicensierade spelmarknaden. Det är vidare mycket lukrativt givet den olicensierade spelmarknadens marginaler och följaktligen möjlighet att betala bra för erhållandet av dessa tjänster. LeoVegas är vidare av uppfattningen att det finns en rädsla hos dessa aktörer att tappa marknadsandelar till sina konkurrenter för det fall man som leverantör avstår från att erbjuda sina produkter och/eller tjänster till den olicensierade marknaden.

B2B-licenser bör införas samtidigt som ovan gällande spellagens tillämpningsområde breddas enligt inledande kommentarerna. Vi tror att ett tillståndskrav för underleverantörer skulle kunna leda till att utbudet av bl.a. spelprogramvara minskade för olicensierade aktörer. Vi menar dock att lagstiftaren bör inkludera även andra aktörer som är tätt sammanlänkade med spelbolag.

Betalningsförmedlare har en avgörande roll i spelindustrin då en av de viktigaste framgångsfaktorerna för ett spelbolag i Sverige är kopplad just till enkla och smidiga betallösningar.

LeoVegas kan konstatera att det finns betaltjänstleverantörer vilka har som affärsidé att tillhandahålla betallösningar till spelbolag. Exempel på sådana aktörer är Trustly och Zimpler. Även Swish och Bank-ID är tjänster vilka följer av samarbeten med storbankerna Swedbank, SEB, Nordea etc. Dessa funktioner, liksom säkra och enkla betallösningar, är som ovan anförts avgörande för spelbranschen.

LeoVegas menar att betalningsleverantörer har en minst lika starkt anknytning till spelbranschen, och är en lika integrerad del av densamma, som spelleverantörerna. Lagstiftningen bör således kräva B2B-licenser även för betalningsförmedlare som tillhandahåller sina tjänster till speloperatörer.

Utredningen hävdar att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl för införandet av ett licenssystem för betaltjänstleverantörer.³ Vidare skriver man att åtminstone bör effektiviteten av nu gällande regler om betalningsblockering, som finns i spellagen och spelförordningen, följas upp och utvärderas innan en sådan reglering aktualiseras. Detta påstående ska ställas mot Spelinspektionens reflektioner kring effektiviteten av betalningsblockering.⁴ Spelinspektionen konstaterar att det är i princip omöjligt för dem att stoppa betaltransaktioner med de idag till buds stående medel.

Mot ovan bakgrund menar LeoVegas att effektiviteten av gällande regler har visat sig otillräckliga, varför det finns starka skäl till att utvidga tillståndsreglerna till att även omfatta betaltjänstleverantörer. Om syftet med omregleringen av spelmarknaden var att styra spelandet i Sverige till licensierat spel, samt att det är avgörande för reformens såväl effektivitet som legitimitet att det finns ändamålsenliga verktyg för att stänga ute olicensierade aktörer från den svenska spelmarknaden⁵, måste Spelinspektionen ges de verktyg de bedömer nödvändiga för att uppnå detta syfte.

För det fall ett licenssystem inte skulle införas för betalningsleverantörer menar LeoVegas att det måste införas en bestämmelse i spellagen om skyldighet för betalningsleverantörer att lämna sådana uppgifter till Spelinspektionen som krävs för att Spelinspektionen ska kunna ansöka om betalningsblockering med hjälp av spellagen 18 kap. 26§ och med andra ord lösa de problem som Spelinspektionen lyft fram i rapporten Fi2020/01922/OU, punkt 6.1. Spelinspektionen föreslog själva i sin rapport en ny paragraf i spellagen 18 kap. 26 a § (som regeln i spellagen 18 kap 24 § om Spelinspektionens rätt att förelägga vid risk för vite ska vara tillämplig på) med följande lydelse:

---

³ Se Spelmarknadsutredningens slutbetänkande, *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden*, (SOU 2020:77), s. 112.

⁴ *Utvecklingen på spelmarknaden, och vidtagna åtgärder, med anledning av det nya coronaviruset. Delrapport 1 enligt regeringens beslut* (Fi2020/01922/OU), s. 20.

⁵ Se Spelmarknadsutredningens slutbetänkande, *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden*, (SOU 2020:77), s. 10 och 29.

Förslag på författningstext för det fall ett licenssystem inte skulle införas för betalningsleverantörer

Oberoende av vad som framgår i 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank finansieringsrörelse ska sådan information som behövs för en ansökan om betalningsblockering enligt 18 kap. 26 § lämnas ut efter föreläggande från spelmyndigheten.

Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i den form spelmyndigheten begär.

Även affilierade marknadsföringspartners (så kallade affiliates, borde omfattas av ett tillståndskrav för att få driva trafik/slussa kunder till speloperatörer. Det kan noteras att det är dessa bolag som tjänar mest på att marknadsföra spel utan licens. Det är många gånger i princip omöjligt att komma åt affiliates (de är i princip uteslutande registrerade utomlands) med hjälp av ett främjandeförbud i spellagen varför ett licenssystem skulle ge bättre förutsättningar att uppnå den önskade effekten.

För att även säga något om plattformslieferantörer kan konstateras att dessa är avgörande för att distribuera själva produkten mellan operatören och konsumenten. Plattformen är den del av programvaran som tillhandahåller den grundläggande strukturen för spelsystemets funktion och ser således till att ta spelen till konsumenten. En bra plattform är avgörande för kundupplevelsen och således av stor vikt för de operatörer som erbjuder spel.

LeoVegas instämmer i Spelmarknadsutredningens bedömning att det är avgörande för [spel]reformens såväl effektivitet som legitimitet att det finns ändamålsenliga verktyg för att stänga ute olicensierade aktörer från den svenska spelmarknaden.⁶

LeoVegas noterar dock att Spelmarknadsutredningens föreslagna ändringen i 11 kap. 6§ spellagen gällande B2B-licenser innehåller ett kryphål i lagstiftningen medförande att speltillverkare fortsatt kommer kunna erbjuda sin tjänster/produkter till olicensierade aktörer som tar emot svenska kunder om inte spellagens tillämpningsområde ändras (se vidare ovan). Detta är ett problem för det fall lagstiftaren och myndigheter på allvar har för avsikt att komma till rätta med problemet med olicensierade operatörer på den svenska spelmarknaden.

Utredningens förslag: Det ska vara förbjudet att i yrkesmässig verksamhet eller annars i förvärvssyfte främja deltagande i spel som tillhandahålls utan nödvändig licens.

⁶ Se Spelmarknadsutredningens slutbetänkande, *Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden*, (SOU 2020:77), s. 20.

LeoVegas **tillstyrker** förslaget vilket ger Spelinspektionen möjligheten att vidta administrativa åtgärder i sin tillsyn av verksamhet som kan utgöra främjande av spel som tillhandahålls utan nödvändig licens. Notera dock våra kommentarer ovan gällande inkludering av fler aktörer inom ett B2B-licenssystem.

Utredningens förslag: Förbudet i spellagen mot att sända reklam för spel som tillhandahålls av någon som saknar nödvändig licens ska utvidgas till att gälla även för utlandsbaserade medietjänstleverantörer och sådan reklam som tillhandahålls av en leverantör av en videodelningsplattform före, under eller efter användargenererade videor eller tv-program.

LeoVegas **tillstyrker** förslaget.

Utredningens förslag: Spelinspektionen bör ges i uppdrag att i samråd med Folkhälsomyndigheten utarbeta en modell för riskklassificering av olika spelformer.

LeoVegas **avstyrker** förslaget.

Av omsorgsplikten följer en skyldighet för speloperatörer att skydda sina spelare och vid avvikande spelmönster är licensierade operatörer enligt lag förpliktade att vidta åtgärder för att hjälpa sina kunder att minska sitt spelande. Detta kan närmast jämföras med att licensierade operatörer riskklassificerar sina kunder på individnivå, vilket är rimligt eftersom alla individer och deras respektive beteenden skiljer sig.

Att prata om vissa spelvertikaler som särskilt riskfyllda är kontroversiellt, då allt spel om pengar är förknippat med risk. LeoVegas ser exempelvis inte nödvändigtvis att det i praktiken skulle vara en förhöjd risk i spelvertikalen onlinekasino eftersom det enligt omsorgsplikten följer en typ av individanpassad riskklassificering.

Spellicensutredningen konstaterar att det är komplext att bedöma risken för olika spelformer, att riskfaktorer ändras över tid och dessutom påverkas av hur utbudet på spelmarknaden ser ut. Vidare framhålls att detaljerna för omsorgsplikten ska utvecklas i praxis.⁷ LeoVegas ger medhåll till denna bedömning och hänvisar återigen till omsorgsplikten och den riskklassificering av spelare som följer av denna princip.

Det noteras vidare att Spelinspektionen avser komma med vägledning vad gäller omsorgsplikten, vilket ytterligare spås förbättra arbetet med den individuella riskklassificeringen på individnivå. LeoVegas inställning är att detta måste prövas innan andra typer av åtgärder övervägs och implementeras.

Det ska även framhållas att forskningen på området fortfarande är osäker och att en enhetlig modell för riskklassificering av spel saknas. Det ska i sammanhanget även framhållas att

---

⁷ Regeringens proposition 2017/18:220, *En omreglerad spelmarknad*, s. 322.

Spelinspektionen tidigare bedömt användandet av ett riskklassificeringsystem, (GAM-GaRD), vilket utvärderats i samråd med forskare vilka kommit fram till att instrumentet som sådant inte bör användas i regleringshänseende.

Det har talats om att ett riskklassificeringsystem av spel kan få till följd specifika marknadsföringsbegränsningar. LeoVegas konstaterar dock att utredningen även specifikt föreslår just begränsning av omfattningen av marknadsföring av vissa spelprodukter i särskilt påträngande medier. Utredningen föreslår således två separata åtgärder för vilket samma syfte ska uppnås, vilket innebär att det blir väldigt svårt att utreda de respektive åtgärdernas effekt. LeoVegas syn på marknadsföringsbegränsningar generellt presenteras närmare längre ned och de negativa effekter sådana förväntas ge på kanaliseringen.

Utredningens förslag: En bestämmelse bör införas i spellagen som förbjuder reklam för spel på värdeautomater, landbaserat kasinospel och kommersiellt onlinespel via tv-sändningar, beställtv, sökbar text-tv, ljudradiosändningar, beställradio och videodelningsplattformar mellan kl. 06.00–21.00.

LeoVegas **avstyrker** förslaget.

LeoVegas ställer sig mycket kritisk till förslaget om eventuella restriktioner avseende marknadsföring då vi bedömer att det kommer få till konsekvens att de olicensierade aktörernas position stärks ytterligare. Att införa olika typer av begränsningar för olika typer av spelformer är inte rätt väg att gå. Att i rådande läge med en svikande kanalisering införa marknadsföringsrestriktioner särskilt kopplade till exempelvis kommersiellt onlinespel skulle vara förödande för kanaliseringen inom den spelform där den mest måste öka.

Det kan konstateras att erbjudandena är långt mer attraktiva hos olicensierade aktörer i jämförelse med det licensierade aktörer kan erbjuda sina kunder, exempelvis vad gäller vinståterbetalning och bonusar. För att över huvud taget kunna konkurrera med dessa aktörer måste licensierade spelbolag få marknadsföra sig på ett konkurrenskraftig sätt. LeoVegas ställer sig sålunda mycket kritisk till åtgärder som hindrar eller begränsar detta.

Det slås fast i utredningen att det skett en kraftig minskning av marknadsföring av spel i traditionella medier. LeoVegas delar denna bedömning och trenden är tydlig sett över tid. I utredning pekats särskilt på att reklaminvesteringarna minskat under 2020 på grund av coronapandemin. Detta är dock inte hela sanningen eftersom reklaminvesteringarna i traditionella medier även gått ner under 2019 i jämförelse med året innan. Marknadsföringsinvesteringar i traditionell media hos licensierade aktörer minskade med 22% under 2019 i jämförelse med året före omregleringen, dvs 2018.⁸ Det är således en felaktig uppfattning hos utredningen att minskade marknadsföringsinvesteringar är kopplade till den

pågående coronapandemin. Detta är snarare en verklighet även i tider vilka inte plågas av en pandemi.

I tillägg till ovan ska det ska tydliggöras att måttfullhetsrekvisitet som gäller för marknadsföring av spel utvecklas genom praxis och tillsyn av Konsumentverket, vilket över tid leder till en mer balanserad och saklig marknadsföring. Det är tydligt att branschen självreglerats sedan omregleringen 2019, och det finns ingenting som tyder på att denna självreglering kommer att avta. Ett exempel kan hämtas från början coronapandemin när BOS i slutet av mars 2020 uppmanade branschen till återhållsamhet i sin marknadsföring samt att informera om möjligheten att stänga av sig från spel via Spelpaus.se. Att flertalet branschaktörer justerade sin marknadsföring mot bakgrund av de rådande omständigheterna och branschspecifika rekommendationerna är en tydlig signal på att branschen självreglerar och eftersträvar en hög standard vad gäller marknadsföring.

Som Statskontoret konstaterat finns det en avvägning mellan kanalisering och reglering, dvs det råder en balansgång mellan hur långtgående regleringen är och hur attraktivt det är för spelföretag att ansöka om licens.⁹ Minskad kanalisering underminerar hela den svenska spellagstiftningen och målet för densamma. Följaktligen urholkas även konsumentskyddet.

Licensierade aktörer på den svenska spelmarknaden upplever just nu ett tapp av marknadsandelar till den svarta spelmarknaden, dvs de olicensierade aktörerna vilka erbjuder spel riktade till svenska konsumenter. Som tidigare anförts överträffar olicensierade onlinekasinon ofta licensierade vad gäller långt mer attraktiva erbjudanden sett till exempelvis vinståterbetalning och bonusar. LeoVegas kan konstatera, baserat på en rapport från den oberoende analysfirman Copenhagen Economics¹⁰ att kanaliseringen till de licensierade bolagen i Sverige är stadigt fallande. Spelvertikalen onlinekasino är särskilt utsatt för en mycket låg kanaliseringsgrad, ca 75 procent.

Som ovan anförts är det visat, utifrån studier genomförda av Copenhagen Economics, att kanaliseringen avseende onlinekasino stadigt sjunkit sedan den nya spelregleringen trädde i kraft:

- Våren 2019: 91% (siffror från Spelinspektionen, då inräknat allt spel, inklusive spel på hästar med en kanaliseringsgrad om nästan 100%)
- Hösten 2019: 85-87% (siffror från Spelinspektionen, då inräknat allt spel, inklusive spel på hästar med en kanaliseringsgrad om nästan 100%)
- Våren 2020: ca 72-78% (siffror från Copenhagen Economics avseende onlinekasino).

---

⁹ Se vidare Stadskontorets rapport *Utvärdering av omregleringen av spelmarknaden, Delrapport 3, Första året med den nya spelregleringen*, s. 16.

¹⁰ Copenhagen Economics, *THE DEGREE OF CHANNELIZATION ON THE SWEDISH ONLINE GAMBLING MARKET*, utgiven den 28 april 2020.

Det svenska licenssystemet håller följaktligen på att nedmonteras och riskerna inkluderar i praktiken att:

- I. en ansevärd del av de licensierade operatörerna i Sverige kan komma att lämna den licensierade marknaden genom att återlämna sina svenska licenser;
- II. dessa operatörer kommer att ta med sig befintliga svenska kunder till ny verksamhet som bedrivs under europeisk eller icke-europeisk licens;
- III. operatörerna kan med sina utländska licenser locka svenska kunder genom exempelvis ett större utbud av spel, obegränsade och för spelarna mer attraktiva bonuserbjudanden, ingen åldersverifiering, möjligheten att spela oaktat Spelpaus-registrering samt spel utan begränsningar vad gäller insatser eller inloggningstider;
- IV. svenska spelare kommer utan hinder fortsatt och mycket enkelt kunna söka sig till aktörer utan svensk licens;
- V. ett reducerat antal aktörer kommer att finnas kvar i det svenska licenssystemet vilket innebär att marknaden kommer att återgå till den situation som var verklig före 1 januari 2019 när mer än varannan krona spelades hos aktörer utan svensk licens.

LeoVegas ställer sig mot bakgrund av ovan mycket kritisk till åtgärder vilka riskerar en sjunkande kanalisering.

Baserat på rapporten från Copenhagen Economics vet vi att var fjärde spelad krona på onlinespel redan idag går till spelbolag utan svensk licens. Vi vet vidare att de första att lämna licenssystemet är spelare som är i stort behov av ett högt konsumentskydd som idag endast licensierade operatörer erbjuder.

Något som ytterligare styrker denna uppfattning är de signaler som skickats från stödorganisationer vilka verkar på den svenska marknaden. En organisation som jobbar med behandling av spelproblem, uppgav i september 2020 att sju av tio hjälpsökande det senaste året varit spärrade på Spelpaus. En annan förening konstaterade vid samma tidpunkt att majoriteten av de som söker hjälp hos dem är avstängda på Spelpaus och spelar hos de olicensierade bolagen. Stödlinjen i sin tur konstaterar att de hade färre kontakter under 2020 jämfört med 2019.¹¹ I en svensk studie som den 7 januari 2021 publicerades av Spelforskning.se¹² uppgav 38% av de som hade stängt av sig från spel via Spelpaus att de hade fortsatt spela via olicensierade sajter. Det gällde i synnerhet nätkasinospelare.

Vi är övertygade om att ytterligare restriktioner riktade mot de licensierade bolagen när det kommer till marknadsföring spelar de olicensierade aktörerna rakt i händerna. Olicensierade bolag som inte betalar svensk spelskatt eller lägger resurser på åtgärder kopplade till spelarskydd har helt andra förutsättningar och möjligheter att locka till sig spelare, inte minst

---

¹¹ Se vidare Stödlinjens rapport deras rapport från den 18 december 2018, http://dok.slso.sll.se/CPF/Stodlinjen/Data_Stodlinjen_covid19_6.pdf

¹² <https://twitter.com/stodlinjen?lang=en>

de med spelproblem, genom exempelvis bonuserbudanden, högre återbetalning och en för spelarna högre grad av anonymitet. Inte heller är olicensierade aktörer anslutna till Spelpaus vilket ger spelare möjligheten att stänga av sig från allt licensierat spel på den svenska marknaden. Sammanfattningsvis är LeoVegas uppfattning att ytterligare restriktioner riktade till licensierade spelbolag riskerar att sätta det så berömvärda spelarskyddet helt ur spel, vilket alltså är helt motsatt till varför den svenska marknaden reglerades.

Att i rådande läge med en svikande kanalisering införa ytterligare marknadsföringsrestriktioner särskilt kopplat till kommersiellt onlinespel skulle alltså vara förödande för kanaliseringen inom den spelform där den mest måste öka. Ändras tillgängligheten till det för konsumenterna mindre attraktiva kommer konsumenterna istället i än högre utsträckning gå utanför licenssystemet. Väl där kommer de vara mycket svåra att vinna tillbaka. De marknadsföringsbegränsningar som föreslås ökar tyvärr denna risk avsevärt och det eftersträvade konsumentskyddet riskerar därmed gå förlorat.

Slutligen anser LeoVegas att det saknas underlag för att marknadsföring skulle vara mindre farligt nattetid till skillnad från dagtid. Detta ska sättas i relation till Folkhälsomyndighetens påståenden att spel om nätterna kan vara mer problematiskt än spel på dagarna. Således finns det en viss inkonsekvens in hur utredarens resonemang kring marknadsföringsbegränsningar.

Utredningens bedömning: Överträdelser av bestämmelsen om måttfull marknadsföring i 15 kap. 1 § spellagen ska inte kunna sanktioneras med marknadsstörningsavgift. Utredningens förslag: Överträdelser av förbudet mot att skicka direktreklam till avstängda spelare enligt 15 kap. 2 § spellagen respektive det förbud som utredningen föreslår ska införas i 15 kap. 7 § spellagen ska kunna sanktioneras med marknadsstörningsavgift enligt 29 § marknadsföringslagen.

LeoVegas **tillstyrker** förslaget.

Utredningens förslag: Förlustgränsen vid spel på statliga värdeautomater på andra platser än på ett kasino ska få uppgå till högst 5 000 kronor per vecka. Utredningens bedömning: Regeringen bör följa upp och utvärdera effekterna av förlustgränsen efter en viss tid för att kunna ta ställning till om gränsen bör sänkas. Spelinspektionen bör ges i uppdrag att utreda om licensgivningen för spel på värdeautomater på andra platser än ett kasino samt landbaserat kommersiellt spel bör justeras för att minska den administrativa bördan.

LeoVegas lämnar förslaget utan synpunkt.

Utredningens förslag: Licens- och tillståndshavare enligt spellagen ska vara skyldiga att på begäran av spelmyndigheten lämna uppgifter om utvecklingen på spelmarknaden.

LeoVegas tillstyrker förslaget under förutsättning att nedan beaktas.

LeoVegas ser behovet av att närmare kunna följa utvecklingen på den svenska spelmarknaden. Vi motsätter oss principiellt således inte utredningens förslag avseende skyldighet att lämna uppgifter om utvecklingen på spelmarknaden. Däremot är det viktigt att det närmare specificeras vilka uppgifter som licenshavare kan komma att avkrävas. Detta är ytterst en rättssäkerhetsfråga. Det ska även framhållas att vissa uppgifter är svåra och tidskrävande att ta fram. Det är således av yttersta vikt att licenshavare vet vad som förväntas av dem.

Vidare är det avgörande att de uppgifter som kan begäras inte är av sådan karaktär att några slutsatser kan dras kring enskilda licenshavare och bolagsspecifik information vilken kan vara känslig ur konkurrens eller marknadspåverkanssynpunkt. Många av de licensierade aktörerna på den svenska marknaden är noterade bolag vilket är en aspekt som måste tas i beaktande. Information som skickas in av licenshavare till spelmyndigheten måste således hållas sekretessbelagd hos myndigheten och det får inte vara möjligt att under några omständigheter begära ut den. Även integritetsrättsliga aspekter som följer av GDPR måste tas i beaktande.

Uppgistskyldighetens räckvidd behandlas i utredningen på sidan 251 och framåt. Det framgår där att en begäran om uppgiftslämnande ska vara proportionerlig. I detta instämmer LeoVegas men menar, till skillnad från utredaren, att en proportionalitetsbestämmelse ska införas i den nya lagen för att säkerställa licenshavarnas integritet mot spelmyndigheten. Det finns annars en risk att Spelinspektionens tolkning av sina rättigheter enligt lagen går utöver de som lagstiftaren tänkt. LeoVegas föreslår därför att det ska införas en ny 2 § i den föreslagna lagen om uppgiftsskyldighet i fråga om utvecklingen på spelmarknaden med följande lydelse:

LeoVegas förslag om en ny 2 § i lag om uppgiftsskyldighet i fråga om utvecklingen på spelmarknaden

Vid övervägande och beslut om förelägganden med stöd av denna lag är spelmyndigheten skyldig att iaktta proportionalitetsprincipen. Spelmyndigheten får endast förelägga någon att utge uppgifter om det står klart att de specifika uppgifterna behövs för att uppfylla ett konkret och oundgängligt behov som avser spelmyndighetens skyldighet att följa utvecklingen på spelmarknaden och att detta behov klart överväger de olägenheter som kan antas uppstå för de som föreläggandet riktas mot.

Ett föreläggande måste till sitt innehåll vara ägnat att uppfylla det aktuella behovet, får inte gå längre än vad som är nödvändigt för att uppnå detta behov. Det får inte heller vara av en sådan karaktär att det kan förväntas föranleda ett omfattande arbete eller stora kostnader för den uppgiftsskyldige att besvara, annat än när det är påkallat av ett tungt vägande allmänintresse.

I tillägg till ovan bör skyddet mot självangivelse gälla om de inhämtade uppgifterna genom denna förslagna lag föranleder Spelinspektionen att initiera ett tillsynsärende. Mot den bakgrunden kan ett nytt andra stycke i det som utgör 2 § i spelmarknadsutredningens förslag införas:

LeoVegas förslag om ett nytt andra stycke i 2 § lag om uppgiftsskyldighet i fråga om utvecklingen på spelmarknaden	
Uppgiftsskyldigheten enligt denna lag omfattar inte 1. uppgifter som utgör del i utredning i enskilda ärenden som rör tillämpning av spellagen (2018:1138), eller 2. uppgifter som utgör personuppgifter.	Uppgiftsskyldigheten enligt denna lag omfattar inte 1. uppgifter som utgör del i utredning i enskilda ärenden som rör tillämpning av spellagen (2018:1138), eller 2. uppgifter som utgör personuppgifter. <i>För det fallet att spelmyndigheten initierar ett tillsynsärende baserat på uppgifter som en licenshavare har lämnat med anledning av ett föreläggande enligt denna lag ska spelinspektionen i sin handläggning av tillsynsärendet iaktta principen om förbud mot självangivelse. Spelinspektionen får därvid inte begära svar från en licenshavare på en fråga som är föremål för spelinspektionens undersökning i tillsynsärendet, om licenshavaren genom att besvara frågan blir tvungen att erkänna förekomsten av en överträdelse av spellagen som det ankommer på spelinspektionen att bevisa.</i>

Utredningens förslag: En ny lag om uppgiftsskyldighet i fråga om utvecklingen på spelmarknaden ska inrättas.

Se LeoVegas kommentar ovan.

Utredningens förslag: Uppgiftsskyldigheten ska gälla för uppgifter om spelets omfattning.

Se LeoVegas kommentar ovan.

Utredningens förslag: Spelmyndigheten ska ha rätt att förelägga en licens- eller tillståndshavare att tillhandahålla uppgifter. Spelmyndighetens förelägganden ska få förenas med vite. Förelägganden om uppgiftslämnande ska gälla omedelbart om något annat inte bestäms. Spelmyndigheten ska ges rätt att meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som en licens- eller tillståndshavare ska lämna till myndigheten och om villkoren för inlämnandet.

Se LeoVegas kommentar ovan.

Utredningens förslag: Spelmyndighetens beslut enligt den nya lagen ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

LeoVegas tillstyrker förslaget.

Utredningens förslag: Spelinspektionens uppgift att informera om utvecklingen på spelmarknaden ska utvidgas till att inte enbart gälla gentemot regeringen.

LeoVegas tillstyrker förslaget.

Utredningens förslag: Spelmyndigheten ska få meddela föreskrifter om undantag från det bedömningsförfarande som avses i 16 kap. 3 § spellagen och i så fall föreskriva vilka andra bedömningsförfaranden som i stället ska gälla.

LeoVegas tillstyrker förslaget.

Utredningens förslag: En bestämmelse ska införas i spellagen som innebär att en utgången licens enligt lagen under vissa förutsättningar fortsatt ska gälla om licenshavaren har ansökt om förnyad licens. Förutsättningar för fortsatt giltighet ska vara att den nya ansökan har inkommit senast fyra månader före utgången av giltighetstiden för den licens som förlängningen avser, och att den innehåller de uppgifter och handlingar i övrigt som behövs för myndighetens prövning. Den fortsatta giltigheten ska gälla längst till dess att beslut i fråga om den nya ansökan har fattats av spelmyndigheten.

För att undvika en situation där Spelinspektionen på grund av hög arbetsbelastning eller av annan orsak inte uppfyller sin förvaltningsrättsliga skyldighet att hjälpa operatörer att tillvarata sin rätt i förhållande till det allmänna, genom att helt sonika kunna hävda att de uppgifter och handlingar som behövs för myndighetens prövning inte kommit dem tillhanda i tid, **tillstyrker** LeoVegas förslaget men med nedan justering avseende 4 kap. 8§ punkt 2.

Nuvarande lydelse spellagen (2018:1138) 4 kap. 8§

Föreslagen lydelse spellagen (2018:1138) 4 kap. 8§

En licens ska avse en viss tid och får, om inte annat anges i denna lag, ges för högst fem år.

En licens ska avse en viss tid och får, om inte annat anges i denna lag, ges för högst fem år. *Om en ansökan om förnyelse av en licens som avses i första stycket ges in till spelmyndigheten ska licensen gälla under längre tid, dock längst till dess att beslut i fråga om den nya ansökan har fattats av spelmyndigheten, om*

1. ansökan har inkommit senast fyra månader före utgången av giltighetstiden för den licens som förlängningen avser, och

2. ansökan innehåller de uppgifter och handlingar i övrigt som behövs för myndighetens prövning. Att ansökan bedöms uppfylla detta krav frångår inte spelmyndighetens skyldighet enligt Förvaltningslag (2017:900) §23 tredje stycket att begära in de kompletteringar av ansökan som behövs för förnyelse av licens.

Utredningens förslag: Licenshavare enligt 6 kap. spellagen ska undantas från begränsningen i 14 kap. 9 § spellagen som föreskriver att en licenshavare endast får erbjuda eller lämna bonus vid det första tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel.

LeoVegas kan först och främst konstatera att 14 kap. 9§ om att inte tillåta licenserade spelbolag att erbjuda bonusar vid andra tillfällen än vid första tillfället, inte var något som utreddes av Spellicensutredningen, utan dök upp först i proposition 2017/18:220. Konsekvenserna av detta förbud utreddes således aldrig ordentligt av regeringen när spelmarknaden reformerades.

Dagens lagstiftning förbjuder inte bara ”free spins” och ”cashbacks” till befintliga kunder som utredaren nämner, utan omöjliggör för licenserade speloperatörerna att på något sätt visa uppskattning eller lojalitet mot befintliga kunder. Paragrafen förbjuder licenserade operatörer exempelvis att erbjuda prova-på erbjudanden när nya spel lanseras och bolag får inte heller tävla ut gåvor likt fotbollströjor eller matchbiljetter under pågående mästerskap eller turneringar. Nya kunder får således alltid bättre erbjudanden än befintliga kunder.

Kanaliseringen inom allmännyttigt spel är idag närmare hundra procent och de licenserade spelbolagen inom detta segment konkurrerar främst med andra licenserade allmännyttiga

spelbolag i Sverige. Detta ska ställas i kontrast till spelmarknaden för kommersiellt onlinespel, där kanslieringen på exempelvis onlinekasino ligger på låga 75 procent. Inom detta segment konkurrerar licenserade spelbolag mot olicensierade bolag som erbjuder bonusar och andra lojalitetserbudanden.

LeoVegas kan konstatera lojalitetsbonusar är eftertraktade av svenska spelare och således också en möjlighet för licenshavare att erbjuda en attraktiv spelupplevelse till konsumenter på den svenska marknaden.

Vi tror att en framgångsfaktor för att höja kanaliseringen på den svenska licensmarknaden är att återinföra möjligheten för operatörer att visa kunder uppskattning genom särskilda erbjudanden och minska incitamentet för kunderna att byta operatörer i jakt på bonusar eller liknande. Detta för att få kunder att stanna kvar inom licenssystemet och inte vända sig till olicensierade sajter som lockar med attraktiva bonuserbudanden.

Behovet av att visa lojalitet till kunder är således större hos kommersiella spelbolag som hos dem som erbjuder spel för allmännyttiga ändamål. Det kan vidare konstateras att konkurrensen för kommersiellt spel är betydligt högre i jämförelse med det spel som sker hos de allmännyttiga spelbolagen.. Det finns inte heller något som tyder på att allmännyttiga spelet skulle risker att tappa marknadsandelar till olicensierade spelbolag.

Undantag för vissa spelbolag skulle även medföra negativ inverkan på möjligheten att upprätthålla en spelmarknad som kännetecknas av konkurrensneutrala villkor, vilket var riksdagens avsikt vid antagandet av den nya spellagen.¹³ Det torde ligga i lagstiftaren och myndigheterna intressen att kunder samlar sina spel hos få licenshavare eftersom det ger dem förutsättningarna för att få en heltäckande bild av sina spelare och deras spelmönster samt beteenden. I dag uppmuntras spelare i stället att hoppa runt till andra licenserade och olicensierade operatörer för att få ta del av bättre erbjudanden och bonusar. Ur ett spelansvarsperspektiv måste detta anses vara en oönskad effekt.

Mot bakgrund av ovan förordar LeoVegas att begränsningen i 14 kap. 9 § spellagen tas bort

Utredningens förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2022 med undantag av bestämmelserna om tillstånd för spelprogramvara som ska träda i kraft den 1 januari 2023.

LeoVegas menar att bestämmelserna rörande de så kallade B2B-licenser bör införas så snart som möjligt. Regeringen bör överväga ett snabbspår för beredningen av förslaget så att det senast vid halvåret 2022 kan vara på plats.

---

¹³ Se Regeringens proposition 2017/18:220 *En omreglerad spelmarknad*, s. 383.

Utredningens förslag: Lagen får tillämpas före ikraftträdandet på ansökningar om tillstånd som lämnas in till spelmyndigheten efter den 1 september 2022 och som avser tid efter den 1 januari 2023.

LeoVegas kommentarer vad gäller lagen har presenterats ovan.

Utredningens bedömning: Det bedöms inte nödvändigt för ägarna att i nuläget vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa att Svenska Spels omstrukturering ska vara förenlig med gällande rätt. Eftersom omregleringens effekter på konkurrensen kan ta tid finns det dock skäl att, bl.a. genom Statskontorets utvärderingar, fortsatt följa utvecklingen på spelmarknaden i konkurrenshänseende.

LeoVegas delar inte utredarens bedömning att staten, i sin roll som ägare, inte bör vidta ytterligare åtgärder avseende bolaget Svensk Spel. Koncernbolaget Svenska Spel innehar idag licens för både spel förbehållna staten samt för kommersiellt onlinespel och vadhållning på den konkurrensutsatta spelmarknaden. Svenska Spel marknadsför samtliga sina tjänster och produkter under det gemensamma varumärket och den gemensamma logotypen.

Det är LeoVegas mening är statens främst roll på spelmarknaden bör vara att ansvara för regelverk och tillsyn samt säkerställa att spelmarknaden lever upp till de spelpolitiska mål som riksdagen beslutat om. Det framkommer inga skäl i Spelmarknadsutredningen till att det offentliga fortsatt bör driva och äga spelbolag på en konkurrensutsatta marknaden, i synnerhet inte när det finns fler än 70 andra bolag som erbjuder samma tjänster och produkter.

LeoVegas vill upprepa den rekommendation som Spellicensutredningen¹⁴ gav, att staten bör avyttra den del av Svenska Spel som verkar på en konkurrensutsatt spelmarknad.

Utredningens bedömning: Idrottens intäkter från spelföretag i form av sponsring har ökat efter omregleringen av spelmarknaden. Varken en reglerad marknadsavgift eller ett särskilt upphovsrättsliknande skydd för idrotten bedöms vara lämpligt att införa för att ersätta idrottsrörelsen för att idrott används som spelobjekt.

LeoVegas delar utredningens bedömning att det inte behövs några marknadsavgifter eller särskilt upphovsrättsligt skydd för idrotten. Berörda verksamheter har, antingen genom egna spelbolag eller genom sponsor- och partnerskap med olika spelbolag, säkerställt ökade intäkter och finansiering av sina verksamheter.

En absolut övervägande del av LeoVegas vadhållningsobjekt är händelser och matcher som sker utomlands. Således skulle svensk idrott, i händelse av ett införande av marknadsavgifter, inte erhålla några märkvärda resurser som rättfärdigar en avgift.

---

¹⁴ SOU 2017:30, *En omreglerad spelmarknad - Betänkande av Spellicensutredningen*, s. 291.

Utredningens bedömning: Spellagen bör kompletteras med ytterligare verktyg för att stänga ute olicensierat spel. Möjlighet till s.k. IP-blockering bör inte införas.

LeoVegas delar utredningens bedömning att spellagen behöver fler verktyg att stänga ute olicensierat spel. Se tidigare kommentarer om spellagens tillämpningsområde och förslag på B2B-licenser som omfattar speltillverkare, betalningsförmedlare, kundanskaffningsföretag samt plattformslieferantörer.

Utredningens bedömning: Utredningen bedömer att kravet på att marknadsföringen av spel ska vara måttfull inte ska ändras till ett krav på särskild måttfullhet.

LeoVegas delar utredarens bedömning.

Utredningens bedömning: Informationsskyldigheten i 15 kap. 3 § spellagen bör inte utökas till att omfatta ett krav på att ange sannolikheten att vinna. Informationsskyldigheten bör i nuläget heller inte utökas i något annat avseende, exempelvis för att informera om riskerna med spel.

LeoVegas delar utredarens bedömning.

Utredningens bedömning: Konsumentverket bör inte ges tillgång till spellagens administrativa sanktioner.

LeoVegas lämnar förslaget utan synpunkt.

Utredningens bedömning: Genomförda ändringar i Spelpaus.se, som möjliggör för avstängda personer att göra ett utdrag från registret beträffande sin avstängningshistorik, bedöms vara tillräckliga för att Konsumentverket på ett ändamålsenligt sätt ska kunna bedriva tillsyn över 15 kap. 2 § spellagen.

LeoVegas lämnar förslaget utan synpunkt.

Utredningens bedömning: Spelinspektionen bör fortsätta arbetet med att skapa ökad tydlighet avseende vad som krävs av licenshavarna vid tillämpning av omsorgsplikten.

LeoVegas delar utredarens bedömning.

Utredningens bedömning: Någon utökad sekretessreglering till följd av den nya lagen är inte nödvändig.

LeoVegas lämnar förslaget utan synpunkt.

Utredningens bedömning: Spellagens tillämpningsområde bör inte utvidgas för att täcka in lotteri- och kasinoliknande inslag i datorspel som inte omfattas av nuvarande tillämpningsområde. Folkhälsomyndigheten, Konsumentverket och andra berörda myndigheter bör, där det är lämpligt, inkludera information om lotteri- och kasinoliknande inslag i datorspel i kunskapshöjande insatser som rör spel om pengar och konsumentskydd.

LeoVegas delar utredningens bedömning.

Vid frågor eller kommentarer ombeds Finansdepartementet kontakta undertecknad.

Amanda Strehlenert Dahlbeck
amanda.strehlenert@leovegasgroup.com
0763 21 55 29